

všeobecně, a nerozeznává nijak, kdy a z jakých důvodů tato spornost vznikla. V tomto smyslu rozhodl nejvyšší soud již několikrát a poukazuje se k vůli stručnosti na rozhodnutí otištěné ve Sb. n. s. 3221 a 2316 a na odůvodnění k nim připojené.

Čís. 5253.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém (zákon ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n.).

Pro nárok na zaopatřovací požitky jest lhostejno, z jakého důvodu zaměstnanec pobírá výslužné, aniž záleží na tom, že po svém výstupu ze služby na velkém pozemkovém majetku byl zaměstnán jinde.

Samostatný strojník a zároveň dílovedoucí cihelny náleží do čtvrté skupiny tabely.

(Rozh. ze dne 2. září 1925, Rv I 1308/25.)

Žalobce byl od 29. května 1899 zaměstnán na velkostatku žalovaného jako strojník na parní pile. Následkem zastavení práce v pile do-
stal žalobce dne 1. srpna 1913 tříměsíční výpověď a zároveň byl dán po uplynutí výpovědní lhůty do výslužby, při čemž mu bylo vyměřeno výslužné. Žalobě o placení zaopatřovacích požitků dle čtvrté skupiny tabely k zákonu čís. sb. 130/21 bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Po právní stránce setrvává žalovaný při námitce, že žalobce nemá nároku na upravení pense podle zákona čís. 130/1921, poněvadž prý jeho pense není zaopatřovacím požitkem. Důvodem k tomuto tvrzení jest žalovanému, že žalobce nenabyl pense pro stáří neb invaliditu, nýbrž podle smlouvy následkem předčasného propuštění ze služby, a že jest výdělečně činným v jiném závodě. Podle tohoto názoru by se pensista, jehož pense pro svou nepatrnost neuživí, a jenž proto se musí i dále živiti svou prací, nemohl vůbec domáhati výhod nového zákona, upravujícího poskytovanou již pensi přiměřeně změněné hodnotě peněz a novým cenám živobytí. Toho zákonodárce zřejmě nezamýšlel a nelze to vyčísti ani z doslovu zákona. V §u 1 prohlašuje zákon pensi za zaopatřovací požitek, nerozeznáváje nijak, z jakého důvodu se pobírá. V §u 9 připouští zákon, že pensista může míti i jiné příjmy, podléhající dani z příjmu, tedy také příjem pracovní, zákonné úpravě zaopatřovacích požitku překáží takový další příjem teprve, když součet všech pensistových příjmů převyšuje 15.000 Kč ročně. Mylným jest konečně názor, že posavadní pense žalobcova není pensi starobní. Nebyla sice poskytnuta z důvodu, že žalobce nebyl pro stáří již schopen výdělku, výdělečná neschopnost není však podmínkou starobní pense, nýbrž uplynutí určité doby v trvalém služebním poměru. V tomto případě byl stranami smluven nárok na starobní pensi již po desítileté službě pro pří-

pad, že žalovaný dá žalobci výpověď. Jelikož se tak stalo po 14leté trvalé službě, nabyt žalobce nároku na smlouvenou, pro krátkou služební dobu arci jen nepatrnou pensi, a nelze mu nyní odepřít její úpravu dle zákona čís. 130/1921. Žalovaný dále vytýká, že žalobce neměl býti zařaden do čtvrté, nýbrž do třetí skupiny zaopatřovacích požitků, poněvadž prý nebyl vedoucím mistrem řemeslnickým, nýbrž jen obyčejným strojníkem. Podle srovnalého skutkového zjištění nižších soudů, která dovoláním nejsou a, spočívající na svobodném hodnocení důkazů, podle Šu 503 c. ř. s. ani nemohou býti napadena, byl žalobce v cihelně žalovaného zaměstnán nejen jako samostatný strojník, pověřený dozorem na stroje a mající k ruce topiče a kováře, nýbrž také ještě jako dílovedoucí veškeré strojové výroby, při níž mu podléhalo nejméně 14 dalších dělníků. Žalobce měl takto dvojí, tedy zvýšenou, zodpovědnost jednak za stroje, jednak za strojovou výrobu, a měl také dvojí, tedy zvýšenou kvalifikaci, jednak strojnickou, jednak cihlářskou. Zařazení do třetí skupiny by nebylo možno žalobci odepřít, kdyby byl býval jenom strojníkem, neb jenom dílovedoucím při strojové výrobě. Spojení obou služeb a s ním spojené zvýšení kvalifikace i zodpovědnost ospravedlňují jeho zařazení do vyšší, čtvrté skupiny. Zařazení to souhlasí také s vysvětlivkami připojenými k prováděcímu vládnímu nařízení čís. 189/1921, podle nichž jsou služební výkony čtvrté skupiny podobné výkonům nižších kategorií, ale vyžadují vyšší kvalifikace, samostatnosti a zodpovědnosti.

Čís. 5254.

Novela o právu manželském (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).

Urážky odůvodňují rozluky podle Šu 13 e) rozl. zák. pouze tehdy, jsou-li citelnými, třeba nejsou takové síly, jak vyžaduje § 109 obč. zák., a třeba nejsou stíhatelné podle trestního zákona; zejména se nevyžaduje veřejnost. Rozlukovým důvodem však mohou býti pouze tehdy, byly-li osobou, proti které směřovaly, pocit'ovány jako hrubé, jí nezaviněné přikofí, a proto jím nejsou urážky, které byly vyvolány nepřistojným chováním druhého manžela.

(Rozh. ze dne 2. září 1925, Rv I 1410 25.)

Žaloba manžela, domáhající se na manželce rozluky manželství z důvodů Šu 13 písm. e) rozl. zák., byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dovolatel spatřuje nesprávné posouzení právní v tom, že odvolací soud, ačkoliv zjistil, že ho žalovaná opětovně vinila z cizoložství, že si chodila na něho stěžovat i k zástupcům obce, ačkoliv zjistil, že mu ve-